

Wie de bezetting ontkent, staat buiten het debat

Jaap Hamburger

voorzitter Een Ander Joods Geluid

In het onlangs verschenen 'Kairosdocument' beschrijven Palestijnse christenen de nood van de Palestijnen – moslims en christenen – onder de Israëliëse bezetting. Het document werd vorige week, onder aanwezigheid van religieuze leiders van over de hele wereld, gepresenteerd in Bethlehem. Het stuitte echter in Nederland op verontwaardigde kritiek van joodskerkelijk zijde, onder andere van het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap. De toonaangevende rabbijn Evers noemde het document 'een regelrechte oorlogsverklaring aan Israël'.

Dat wekt geen verbazing. Evers maakt al jaren bezwaar tegen het begrip 'bezetting'. Hoe kunnen joden 'hun eigen, door God beloofde land' bezetten? Dit ontkennen van de bezetting is in feite joods fundamentalisme. De uitleg van het woord van God, zoals dat in de Tora zou zijn vastgelegd, wordt boven het internationale recht gesteld. Dat internationale recht spreekt onomwonden uit dat de bezetting door Israël van de Palestijnse gebieden, illegaal is.

Van de Palestijnen wordt domweg verlangd dat zij zich neerleggen bij opvattingen als verwoord door rabbijn Evers. De joden zijn de enige rechtmatige eigenaren van de westelijke Jordaanoever. Voor Palestijnen is daar, ongeacht hun godsdienst, geen plaats, behalve onder Israëliëse heerschappij.

Feit is dat het nederzettingenbeleid en het compromisloze streven van joodse kolonisten naar een Groot Israël, grote gevolgen hebben voor de Palestijnen. Dat mag niemand bagatelliseren. Bezetting, onderdrukking, annexatie, boycot, oorlog en verwoesting vallen niet te negeren of recht te praten. 'Israël' is geen religieuze gemeenschap die alle denkbare politiek-militaire mid-

delen mag aanwenden om haar doelen te bereiken.

Het Kairosdocument geeft de Palestijns-christelijke kijk op de situatie van de Palestijnen onder bezetting weer, en probeert daartegen hoop en actiemiddelen aan te dragen. Dat is nog geen reden om het document 'onmiskkenbaar eenzijdig' te noemen, zoals Evers deed. Dit zegt de man uit wiens mond nog nooit één kritisch woord over Israëls optreden te horen viel, ook niet toen Israël oorlog voerde met bommen, fosfor en granaten.

Wie de bezetting categorisch ontkent, plaatst zich buiten de discussie. Het geeft geen pas om de Palestijnse christenen en hun 'Kairosdocument' te kapittelen over hun analyse van een situatie – de bezetting –, die zogenaamd niet bestaat.

Eerst dient de bezetting volmondig te worden erkend, dan pas kan er discussie zijn. Dat geldt evenzeer voor het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap, en voor al degenen in joods en christelijk Nederland die zich in deze discussie willen mengen, zonder het kardinale uitgangspunt te accepteren: Israël bezet illegaal de Palestijnse gebieden en onderdrukt de Palestijnen met een militair regime dat Apartheid combineert met kolonialisme.

Voor 130 nederzettingen moet een ander volk creperen, door toedoen van Israël. En vervolgens wordt het schier wanhopige protest daartegen in een kwaad daglicht gesteld.

Het valt te hopen dat noch de bischoppenconferentie, noch de PKN zich laten chanteren. Als dat uitmond in een verstoring van de opgebouwde relatie, waarmee rabbijn Evers hen dreigt, beschouw ik dat niet als verlies, aangezien die relatie de kerken belemmert in een vrije meningsvorming over het Midden-Oostenconflict en hen zelfs kan compromitteren in hun houding en gedrag tegenover de bezetting.